

შპს „თბილისის ქართულ-ამერიკულ სკოლაში“ საჩივრის განხილვის წესი

მუხლი 1. რეგულირების სფერო

1. შპს თბილისის ქართულ-ამერიკულ სკოლაში (შემდეგში - სკოლა) საჩივრის განხილვის წესი შემუშავებულია „ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონისა და საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2010 წლის 1 ოქტომბრის №99/წ ბრძანებით დამტკიცებული „ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების ავტორიზაციის სტანდარტების“ საფუძველზე, ეყრდნობა საქართველოს კანონით „ბავშვის უფლებათა კოდექსით“ გაცხადებულ ბავშვის საუკეთესო ინტერესების უპირატესი დაცვის პრინციპებს და არეგულირებს სკოლაში პერსონალის, მოსწავლის, ასევე მოსწავლის კანონიერი წარმომადგენლის (შემდეგში - მშობელი) მიერ საჩივრის წარდგენის და მისი განხილვის წესს და პროცედურას.
2. წესის მოქმედება ვრცელდება სკოლასთან შრომით სახელშეკულებო ურთიერთობაში მყოფ ყველა პირზე, მოსწავლეებზე და მშობლებზე.

მუხლი 2. წესის მიზანი

წესი მიზნად ისახავს:

- ა) საჩივრის განხილვის დამოუკიდებელი და მიუვერძოებელი მექანიზმის შექმნის გზით, სასკოლო საზოგადოების წევრების უფლებების დაცვას;
- ბ) სკოლის საქმიანობის განხორციელებისას მოსწავლეების თანასწორობის და ბავშვის საუკეთესო ინტერესების უპირატეს გათვალისწინებას, მისი ღირსების, კეთილდღეობის, უსაფრთხოების, სიცოცხლის, ჯანმრთელობის, განათლების, განვითარებისა და სხვა ინტერესების რეალიზებასა და დაცვას.

მუხლი 3. წესის დაწერების მიზნით გასატარებელი ღონისძიებები

სკოლა ვალდებულებას იღებს, წინამდებარე წესი, ასევე მასში შესული ცვლილებები გააცნოს სასკოლო საზოგადოებას (სკოლის პერსონალი, მოსწავლე, მშობელი), შემდეგი ღონისძიებების მეშვეობით:

- ა) სკოლაში დასაქმების (ხელშეკრულების გაფორმების შემდეგ) სკოლის ადმინისტრაციული მენეჯერი, მის სამუშაო ამოცანებთან დაკავშირებულ სხვა სასკოლო რეგულაციებთან ერთად, სკოლის პერსონალს აცნობს წინამდებარე წესს, ასევე, სკოლაში დადგენილი საქმისწარმოების წესის შესაბამისად, უზრუნველყოფს მასში შესული ცვლილებების გაცნობას;
- ბ) დამრიგებლები უზრუნველოყოფების მოსწავლეებისთვის წესის გაცნობას (მათი ასაკის შესაბამისად გასაგებად), ასევე, ინფორმაციას აწვდიან მოსწავლის მშობლებს;
- გ) სკოლის ფსიქოლოგი უზრუნველყოფს ბავშვისათვის საკუთარი უფლებებისა და დაცვის მექანიზმების შესახებ ინფორმაციის მიწოდებას, მათი ასაკისა და ინდივიდუალური შესაძლებლობების გათვალისწინებით, სკოლაში ჩარიცხვიდან ერთი თვის განმავლობაში, ასევე, მასში ცვლილების შეტანის შემთხვევაში - ერთი კვირის ვადაში. ფსიქოლოგი ასევე

ახორციელებს მოსწავლის ადვოკატირებას, წინამდებარე წესით გათვალისწინებულ თარგმლებში;

დ) სკოლის იურისტი, საჭიროების შემთხვევაში უწევს დამატებით კონსულტაციებს მოსწავლეს, მშობელს და სკოლის პერსონალს წესით გათვალისწინებულ პროცედურებთან დაკავშირებით. იურისტი ვალდებულია, მიმართვის შემთხვევაში გაუწიოს ობიექტური და მიუკრძოებელი კონსულტაცია სკოლის პერსონალს, მოსწავლებს და მოსწავლეთა კანონიერ წარმომადგენლებს, მათ შორის, თუ საკითხი ეხება ბავშვის უფლების სავარაუდო დარღვევას, მოსწავლეს/მოსწავლის კანონიერ წარმომადგენელს აწვდის ინფორმაციას საჯარო სამართლის იურიდიული პირის – იურიდიული დახმარების სამსახურის მიერ დაწერგილი სერვისების შესახებ.

მუხლი 2. გასაჩივრების უფლება

1. მოსწავლეს, მშობელსა და მასწავლებელს უფლება აქვთ, თავიანთი უფლებებისა და თავისუფლებების დასაცავად გაასაჩივრონ სკოლის პერსონალის არამართლზომიერი ქმედებები, ასევე, სკოლის ადმინისტრაციის მიერ მიღებული ნებისმიერი გადაწყვეტილება, თუ მიაჩნიათ, რომ ილახება საქართველოს კანონმდებლობით ან/და სკოლის შიდა რეგულაციებით მათთვის გარანტირებული უფლებები.
2. სკოლაში საჩივრის განხილვაზე უფლებამოსილია სკოლის დირექტორი, რომელიც უფლებამოსილია, შექმნას საჩივრის განხილვის დამოუკიდებელი კომისია, საკითხის სრულფასოვნად შესწავლის მიზნით.
3. საჩივრის ავტორი (სკოლის თანამშრომელი, სრულწლოვანი მოსწავლე, მოსწავლის კანონიერი წარმომადგენელი) საჩივარს წარუდგენს სკოლის დირექტორს.
4. საჩივარი შედგენილი უნდა იყოს წერილობით და უნდა შეიცავდეს:
  - ა) განმცხადებლის ვინაობას (სახელი, გვარი, პირადი ნომერი);
  - ბ) მითითებას სკოლის პერსონალზე/სკოლაში მიღებულ გადაწყვეტილებაზე, რაც განმცხადებლის მოსაზრებით, ლახავს მისი (მოსწავლის კანონიერი წარმომადგენლის შემთხვევაში - აგრეთვე მოსწავლის) კანონმდებლობით ან/და სკოლის შიდა რეგულაციებით გარანტირებულ უფლებებს;
  - გ) მტკიცებულებას/ინფორმაციას მტკიცებულების შესახებ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში);
  - დ) მოთხოვნას;
  - ე) განმცხადებლის ხელმოწერას.
5. საჩივარს უნდა დაერთოს განმცხადებლის პირადობის დამადასტურებელი მოწმობის ასლი (უცხო ქვეყნის მოქალაქის შემთხვევაში - შესაბამისად, ბინადრობის მოწმობის ასლი) ან პასპორტის ასლი.
6. საჩივარი რეგისტრირდება სკოლაში არსებული საქმისწარმოების წესის შესაბამისად.

მუხლი 3. არასრულწლოვანი მოსწავლის მიერ საჩივრის წარდგენის წესი

1. არასრულწლოვანი მოსწავლე უფლებამოსილია, საჩივარი წარმოადგინოს წერილობით, მისთვის გასაგებ ენაზე და ფორმით (მათ შორის, ამ წესის მე-2 მუხლის მე-4 პუნქტით გათვალისწინებული ფორმის დაცვის გარეშე) ან მიმართოს დამრიგებელს ან სკოლის ფსიქოლოგს, რომელიც ატყობინებენ ამის შესახებ მოსწავლის კანონიერ წარმომადგენელს და მასთან შეთანხმებით ახორციელებენ მოსწავლის ადვოკატირებას პროცესში.
2. მოსწავლე მისი საჩივრის განხილვის პროცესში უზრუნველყოფილი უნდა იქნეს მხარდაჭერით, კერძოდ, კომუნიკაციის, საკუთარი მოსაზრების გამოხატვისა და

სათანადოდ გათვალისწინების მექანიზმების გამოყენებით რომელსაც შეიძულება (ან იყენებს არსებულს) სკოლის ფსიქოლოგი და აცნობს დამრიგებლებს და მოსწავლეებს.

3. ბავშვთან გასაუბრებისა და მისი აზრის მოსმენის პროცესს გეგმავს სკოლის ფსიქოლოგი იმისათვის, რომ პროცესი იყოს ინთორმაციული, ნება ყოფილობითი, ბავშვისადმი ჰატივისცემისა და ანგარიშვალდებულების გამომხატველი, ბავშვზე მორგებული, ინკლუზიური, უსაფრთხო. ფსიქოლოგი ასევე უზრუნველყოფს ბავშვისათვის ინთორმაციის, კონსულტაციისა და იურიდიული დახმარების ადაპტირებული ფორმით ხელმისაწვდომობას.

4. მოსწავლეს უფლება აქვს, მოუსმინონ ნებისმიერი საკითხის გადაწყვეტისას, რომელიც მის რომელიმე უფლებას ეხება ან გავლენას მოახდენს მის რომელიმე უფლებაზე, და გაითვალისწინონ ბავშვის მოსაზრება მისი საუკეთესო ინტერესების შესაბამისად. დაუშვებელია ამ უფლების ასაკის, შეზღუდული შესაძლებლობის ან სხვა გარემოების საფუძველზე შეზღუდვა.

5. ფსიქოლოგი არასრულწლოვან მოსწავლეს უწევს კონსულტაციას საკუთარი უფლებების, მხარდაჭერისა და გასაჩივრების პროცედურების შესახებ, უწევს კონფიდენციალურ კონსულტაციას, მათ შორის, აწვდის ინთორმაციას შემდეგ საკითხებზე:

- ა) ბავშვის უფლებები და როლი პროცესში;
- ბ) მხარდაჭერის მექანიზმები პროცესში მონაწილეობისთვის;
- გ) პროცესის შესაძლო შედეგები;
- დ) პროცესის ადგილი და თარიღი – როდესაც ბავშვი პროცესის უშუალო მონაწილეა;
- ე) გადაწყვეტილების გასაჩივრების მექანიზმები;
- ვ) სხვა, ალტერნატიული გზით უფლების დაცვის შესაძლებლობა;
- ზ) დამხმარე სერვისების მიღების შესაძლებლობა.

6. ბავშვს ინთორმაცია უნდა მიეწოდოს და კონსულტაცია უნდა გაეწიოს კულტურული მგრძნობიარობის გათვალისწინებით, მისი ასაკის, სქესისა და ინდივიდუალური შესაძლებლობების შესაბამისად, მისთვის გასაგები ენით ან/და კომუნიკაციის სხვა, დამხმარე საშუალებებით.

7. ბავშვის უფლება, მოუსმინონ, არ შეიძლება შეიზღუდოს მის ასაზე ან სხვა გარემოებაზე მითითებით. ბავშვს უნდა მიეცეს საკუთარი მოსაზრების მისთვის სასურველი ფორმით გამოხატვის შესაძლებლობა.

8. შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ბავშვს უნდა შეექმნას შესაბამისი პირობები, რომლებიც აუცილებელია მის მიერ მოსაზრების გამოსახატავად.

9. ბავშვის მიერ მოსაზრების გამოხატვის პროცესს დაკითხვის ფორმა არ უნდა ჰქონდეს. ის მეგობრულ გარემოში თავისუფალი დიალოგის სახით უნდა განხორციელდეს. დიალოგს უნდა ჰქონდეს არა ბავშვთან პარტნერის, არამედ მისი მხარდაჭერის ხასიათი.

მუხლი 4. საჩივრის განხილვის და საჭიროების შემთხვევაში, საკითხის განმხილველი კომისიის ფორმირების წესი

1. რეგისტრირებული საჩივრი განსახილველად გადაეცემა სკოლის დირექტორს. იმ შემთხვევაში, თუ საჩივრი არ აკმიტილებს დადგენილ მოთხოვნებს, შესაბამისი მითითებით უბრუნდება განმცხადებელს.

2. თუ სკოლის დირექტორი მიიჩნევს, რომ საკითხი ეხება სკოლის პერსონალის/მოსწავლის არაეთივურ ქმედებას, საკითხს განსახილველად გადასცემს დისციპლინურ კომიტეტს.

3. თუ საკითხი არ ეხება სავარაუდო დისციპლინურ გადაცდომას, თუმცა, გასაჩივრებულია ადმინისტრაციის/სკოლის თანამშრომლის ქმედება/გადაწყვეტილება და საკითხი

საჭიროებს დამატებით შესწავლას (მათ შორის, საჩივრის არასრულწლოვანი მოსწავლის მიერ წარდგენის შემთხვევაში), დირექტორი უფლებამოსილია, შექმნას სპეციალურ კომისია, რომელშიც უნდა შედიოდეს არანაკლებ 5 პირი.

4. ამ მუხლის მე-3 პუნქტით განსაზღვრული კომისიის ფორმირებისას სკოლის დირექტორი მხედველობაში იღებს საკითხის თავისებურებას და სკოლის თანამშრომლების კომეტენციების სფეროს. კომისიაში შეიძლება ასევე შედიოდეს სხვა მოწვეული სპეციალისტი.

5. იმ შემთხვევაში, თუ საჩივარი მიმართულია სკოლის თანამშრომლის წინააღმდეგ, სკოლის დირექტორი კომისიის ფორმირებისას ითვალისწინებს შესაძლო ინტერესთა კონფლიქტებს. კომისიაში არ შეიძლება შედიოდეს პირი, რომელიც:

ა) თვითონ არის დაინტერესებული მხარე საქმეში;

ბ) საჩივრის ავტორის ან იმ პირის ოჯახის წევრი ან ნათესავია, რომლის ქმედებაც გასაჩივრებულია. ამ წესის მიზნებისთვის, ნათესავად მიიჩნევა საქართველოს კანონით „საქართველოს სამოქალაქო კოდექსით“ გათვალისწინებული აღმავალი და დაღმავალი ხაზის ნათესავი;

გ) არის სხვა რაიმე ობიექტური გარემოება, რამაც შესაძლოა, გავლენა იქონიოს კომისიის წევრის ობიექტურობასა და მიუკერძობლობაზე.

6. კომისიის შექმნის შესახებ ბრძანება გამოცემის შემდეგ გასაცნობად ეგზავნება საჩივრის ავტორს. იგი უფლებამოსილია, 2 სამუშაო დღის ვადაში მიმართოს სკოლის დირექტორს კომისიის წევრის აცილების შესახებ. აცილების შესახებ განცხადება უნდა იყოს დასაბუთებული.

7. აცილების საკითხს სკოლის დირექტორი იხილავს და წყვეტს 2 სამუშაო დღის ვადაში. განცხადების დაკამაყოფილების შემთხვევაში, დირექტორი გამოსცემს ბრძანებას კომისიის შესაბამისი წევრის შეცვლის შესახებ. თუ განცხადება აცილების შესახებ არ იქნა დაკამაყოფილებული, ამის შესახებ წერილობით ეცნობება საჩივრის ავტორს.

8. თუ საჩივრის ავტორი არასრულწლოვანი მოსწავლეა, დირექტორი თვისებულობით კონსულტაციით იხილავს კომისიის წევრის აცილების საკითხს და უფლებამოსილია, გამოხატული ინტერესთა კონფლიქტის გარეშეც მიიღოს გადაწყვეტილება კომისიის წევრის ცვლილების გარეშე, რათა ბავშვს ჰქონდეს დაცულობის განცდა და პროცესისადმი ნდობა.

9. იმის მიუხედავად, საჩივრის ავტორი მიმართავს თუ არა სკოლას კომისიის წევრის/წევრების აცილების შესახებ განცხადებით, კომისიის შესაბამისი წევრი ვალდებულია, განაცხადოს თვითაცილების შესახებ, თუ სახეზეა ამ მუხლის მე-5 პუნქტით გათვალისწინებული გარემოება, რის შესახებაც მიმართავს სკოლის დირექტორს. თვითაცილების საკითხს დირექტორი იხილავს და წყვეტს 2 სამუშაო დღის ვადაში. განცხადების დაკამაყოფილების შემთხვევაში, დირექტორი გამოსცემს ბრძანებას კომისიის შესაბამისი წევრის შეცვლის შესახებ, ხოლო განცხადების დაუკამაყოფილებლობის შემთხვევაში - განცხადების დაკამაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ.

მუხლი 5. კომისიის მიერ საჩივრის განხილვის და გადაწყვეტის წესი

1. ამ წესის მე-4 მუხლის შესაბამისად შექმნილი კომისია საკითხს იხილავს და წყვეტს საჩივრის დარეგისტრირებიდან არაუმეტეს 3 კვირის ვადაში.

2. კომისია ვალდებულია, ობიექტურობის და მიუკერძოებლობის პრინციპების დაცვით, სრულფასოვნად შეისწავლოს საკითხი, გაცნოს ყველა სახის დოკუმენტს შესაბამისი აუცილებლობის შემთხვევაში, დააზუსტოს გარემოებები, მოსაზრებების გამოხატვის უფლება მისცეს საჩივრის ავტორს, გამოვითხოს პირი, რომლის წინააღმდეგაც მიმართულია საჩივარი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში), მიმართოს სხვა სახის აუცილებელ ღონისძიებებს (ასეთის საჭიროების შემთხვევაში) და გამოიტანოს

- დასაბუთებული გადაწყვეტილება. თუ განმცხადებელი არასრულწლოვანია, გამოვითხვაში მონაწილეობენ მისი კანონიერი წარმომადგენელი, და ფსიქოლოგი.
3. სკოლის წევისმიერი თანამშრომელი ვალდებულია, საკითხის სრულფასოვნად შესწავლის მიზნით, ითანამშრომლოს კომისიასთან.
  4. კომისია საკითხს იხილავს კოლეგიალურად. კომისიის წევრი უფლებამოსილია, თუ სხდომას ესწრება მისი შემადგენლობის არანაკლებ $\frac{3}{4}$. კომისია გადაწყვეტილებას იღებს ხმათა უმრავლესობით.
  5. სხდომების ორგანიზებულად ჩატარებისათვის, კომისია თავისი შემადგენლობიდან ირჩევს კომისიის თავმჯდომარეს, რომელიც ხელმძღვანელობს სხდომების მუშაობას.
  6. კომისიის სხდომის მიმდინარეობა და მიღებული გადაწყვეტილება/გადაწყვეტილებები ფორმდება ოქმის სახით, რომელის წარმოებას და საქმისწარმოების წესის შესაბამისად დარეგისტრირებას უზრუნველყოფს სკოლის საქმისმწარმოებელი.
  7. ამ წესით დადგენილ ვადაში კომისია წარმოადგენს დასკვნას საკითხის შესახებ და საჭიროების შემთხვევაში, შეიძულებელს რეკომენდაციას/რეკომენდაციებს, რომელსაც წარუდგენს სკოლის დირექტორს.
  8. კომისიის თითოეული წევრი ვალდებულია, დაიცვას კონფიდენციალობა საჩივრის ავტორის მიერ შესაბამისი მოთხოვნის შემთხვევაში. ასევე, თუ საკითხში მონაწილეობს არასრულწლოვანი მოსწავლე.

მუხლი 6. დირექტორის ბრძანების გამოცემის წესი

1. სკოლის დირექტორი საჩივრის რეგისტრაციიდან არაუგვიანეს ორი კვირის, ხოლო თუ საკითხის მესასწავლად შექმნილია კომისია, არაუგვიანეს 1 თვის ვადაში, გამოსცემს ერთ-ერთ შემდეგ ბრძანებას:
  - ა) საჩივრის დაკმაყოფილების შესახებ, რა შემთხვევაშიც, ამავე ბრძანებით განსაზღვრავს საჩივრის ავტორის უფლების დაცვისათვის ღონისძიებებს. მათ შორის, შესაძლებელია, სკოლის შესაბამის სტრუქტურულ ერთეულს/ერთ ან რამდენიმე თანამშრომელს მიეცეს პირდაპირი დავალება/დავლებები;
  - ბ) საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის შესახებ, შესაბამისი დასაბუთებით და გასაჩივრების წესის მითითებით.
2. ამ მუხლით გათვალისწინებული გადაწყვეტილება სკოლაში დადგენილი წესის შესაბამისად, წერილობით ეცნობება საჩივრის ავტორს.
3. საჩივრის ავტორი უფლებამოსილია, მიღებული გადაწყვეტილება გაასაჩივროს სასამართლოში.
4. თუ საჩივრის ავტორი არასრულწლოვანია, გადაწყვეტილების გაცნობაზე პასუხისმგებელია სკოლის ფსიქოლოგი.